

Uvod

Sjednom tvrdnjom nema dileme: kad otpočinjete neki posao, širite ga ili reorganizujete, najbolje je da prvo napišete poslovni plan. Zadatak, možda, deluje obeshrabrujuće, ali će vam zato ova knjiga sigurno biti od pomoći.

Knjiga *Biznis plan za neupućene*, neće vam *dati* gotovo rešenje; *pokazaće* vam kako ćete, korak po korak, proći kroz ceo proces; učićete na primerima iz stvarnog života i na obrascima koje ćete sami popunjavati. Obrasci su obradeni u knjizi, ali se nalaze i na pratećem CD-u. Stoga – opustite se. Bez obzira na to da li krećete u nov posao, pokušavate da pokrenete umrtyljeno preduzeće (kao kurblom zardalu mašinu) ili želite da se vinete u visine – zahvaljujući ovoj knjizi, čitav proces ćete lako pratiti, razumeti ga, čak se i zabaviti, a na kraju ćete biti nagrađeni.

O knjizi

Ima mnogo knjiga koje se bave teorijom i principima poslovnog planiranja, ali ova je drugačija: drži se stručne terminologije, i u njoj je izbegnut žargon, što omogućava tačno i lako usvajanje pojmove i postupno savladavanje načina izrade poslovnog plana. U njoj se, takođe, nalaze različiti obrasci koji olakšavaju savladavanje osnovnog zadatka, a tu su i brojni primjeri iz različitih stvarnih firmi – od samostalnih preduzetnika i malih privrednika do Internet trgovaca i neprofitnih organizacija.

Štaviše, ažurirali smo ovo 2. izdanje knjige, i uneli sadržaj i savete koji se odnose na najčešća i najvažnija pitanja s kojima se susreće savremeno poslovanje. Kao odgovor na činjenicu da je marketing najveća briga današnjih preduzetnika, vlasnika kompanija, generalnih direktora i investitora, uneli smo celo novo poglavlje, sedmo, u kome se bavimo ovom temom. A s obzirom na to da za investiranje postoji stalno interesovanje, u novom poglavlju 19 naći ćete 10 stvari koje morate znati o rizičnom (investicionom) kapitalu. Uza sve to, u svakom poglavlju naći ćete koristan primer – razloge zbog kojih je neka Internet firma doživela krah; svako poglavlje, takođe, govori o mogućnostima koje pruža današnja tehnologija, razmatra savremena sredstva, daje predloge i pruža savete o planiranju.

Zašto je ovo knjiga za vas

Ako ste izabrali ovu knjigu, verovatno želite da pokrenete neki posao ili da proširite postojeći – najverovatnije neko malo ili srednje preduzeće, jer se uglavnom tako počinje. Možda nemate ništa drugo osim dobre ideje; možda ste već krenuli u posao i jasno vam je da je došlo vreme za pisanje poslovog plana; ili možda vodite tuđe preduzeće ili neprofitnu organizaciju i morate da zacrtate jasan put do uspeha. U svakom slučaju, uzbudeni ste, ambiciozni, ali i pomalo nervozni pri pomisli na pisanje biznis plana. Uzbudenje i ambicioznost su pozitivni, ali morate da smirite nervozu, jer posao koji je pred vama nije neizvodljiv – naprotiv, uživaćete u njemu. Zaista. Čak vam ne treba ni iskustvo u poslu da biste uspešno prošli kroz ovu knjigu, iako će i oni drugi – iskusniji – takođe naći mnogo dobrih saveta.

Konvencije korišćene u knjizi

U ovoj knjizi usvojili smo nekoliko konvencija s kojima treba da vas upoznamo. Važni termini, za koje smo se potrudili da ih dobro objasnimo, ispisani su *kurzivom*. Informacije koje se odnose na razmatranu temu, ali nisu toliko važne, date su u izdvojenim odeljcima na sivoj podlozi. Na kraju svakog poglavlja dat je pregled svih obrazaca iz tog poglavlja koji se nalaze na pratećem CD-u.

Svi obrasci koji se nalaze na CD-u, dati su u formatu Microsoft Word i Adobe PDF, tako da možete upotrebiti onaj koji vam više odgovara. U dodatku na kraju knjige naći ćete više informacija o tome kako da koristite prateći CD.

Organizacija knjige

Od početka do kraja, ova knjiga nudi jednostavan, postupan pristup poslovnom planiranju. Naravno, jasno mi je da neće svi početi od prve stranice i završiti s poslednjom. Zbog toga je knjiga tako organizovana da možete uskočiti u oblast koja vas zanima i pronaći potrebne informacije. Radi vaše orientacije, dajemo kratak pregled sadržaja.

Deo I: Postavite temelje plana

Tri poglavlja ovog dela knjige formiraju temelje na kojima ispisujete svoj plan za uspeh. U poglavlju 1 dat je pregled svega onog što je neophodno za proces poslovnog planiranja i zbog čega je ono tako važno. Poglavlje 2 nudi savete o tome kako da dođete do dobre poslovne ideje i kako da zgrabitte i iskoristite dobre poslovne mogućnosti kad ih otkrijete. Poglavlje 3 pomoći će vam da ustanovite misiju, viziju, vrednosti i ciljeve svog preduzeća, i kako da te principi uspešno koristite u poslu.

Deo II: Razrada plana

Drugi deo knjige bavi se samom suštinom i najznačajnijim elementima poslovnog planiranja. Poglavlje 4 pomoći će vam da ispitate i shvatite stanje u svom poslovnom okruženju, tako da imate jasnu ideju o tome s kakvom se konkurenčijom i kakvim tržištem suočavate. Poglavlje 5 uvodi vas u strategiju pomoću koje ćete znati kako da iskoristite svoje snage i mogućnosti koje vam se pružaju. U poglavlju 6 nači ćete savete o tome kako da analizirate sve aspekte svog preduzeća i kapacitete koje ima, kako biste, na osnovu dobijenih rezultata, mogli da se fokusirate na ono u čemu ste najbolji i da otklonite slabosti.

Poglavlje 7 provešće vas kroz razvoj marketinške strategije – ono što većina marketinških stručnjaka i savetnika smatra srcem poslovnog plana. Konačno, poglavlje 8 pomoći će vam da dešifrujete i razumete svoje finansijsko stanje, i da sastavite finansijske izveštaje i projekcije koji su vam neophodni kako radi pokretanja posla, tako i radi uspešnog vođenja ili rasta postojeće kompanije.

Deo III: Skrojite poslovni plan prema svojim potrebama

Ovaj deo knjige usredsređen je na određene teme karakteristične za različite vidove poslovanja. Poglavlje 9 bavi se potrebama za planiranjem koje imaju preduzetnici kao jedini zaposleni u svom preduzeću. Poglavlje 10 fokusirano je na planiranje pri pokretanju malih preduzeća, ali se odnosi i na već osnovana velika i mala preduzeća koja se susreću s mogućnostima rasta ili problemima zbog rentabilnosti. U poglavlju 12 nači ćete odgovore na neka pitanja koja su bitna za neprofitne organizacije. Poglavlje 13 puno je saveta o Internet kompanijama i onima koje uz klasično poslovanje, posluju i preko Interneta. Proučite svih pet poglavlja i pronadite savete koji najviše odgovaraju vašoj poslovnoj situaciji.

Deo IV: Napravite što bolji plan

U poglavlju 14 detaljno je razmotreno kako sklopiti sve elemente pisanog plana u celinu, uz savete o tome kako formirati tim koji će učestovati u procesu planiranja, kako izraditi pojedine delove plana, i kako napisati koncizan i čitaocima razumljiv dokument. U poglavlju 15 saznaćete kako da plan postane integralni deo organizacije i rada vaše kompanije, jer će jedino tako plan služiti za postizanje najboljih rezultata.

Deo V: Sve same desetke

Dakle, u ovoj knjizi nećete dobiti 10 nepotrebnih i bezvrednih saveta, ili 10 saveta kako da postanete i ostanete vitki i u formi. Ali, otkrićete 10 načina da saznate treba li vaš plan popravljati i menjati, 10 načina za procenu neke poslovne ideje, 10 načina za finansiranje vašeg poslovnog plana, 10 stvari koje morate znati o rizičnom kapitalu i 10 načina da koristite svoj poslovni plan.

Sličice koje se koriste u knjizi

Kakva bi to knjiga *Za neupućene* bila da nema sličica na margini koje vam ukazuju na različite korisne stvari? Evo sličica koje se nalaze u ovoj knjizi:

Proveren pristup koji će vam uštedeti vreme i poštovati vas nevolja.

Osnovne stvari o poslovnom planiranju koje ne biste smeli da smetnete s uma.

Uobičajeni problemi ili zamke koje treba izbeći.

Primeri iz stvarnog života koji mogu biti poučni i korisni za proces poslovnog planiranja.

Znak da se obrazac ili neko drugo pomoćno sredstvo ili izvor podataka nalazi i na pratećem CD-u.

Upućuje na to da vaš pisani poslovni plan mora sadržati određeno istraživanje, analizu ili strategiju o kojoj se govori.

Odakle početi

Čitanje i proučavanje ove knjige možete početi odakle god želite, ali poslušajte naš savet: dobro bi bilo početi od poglavlja 1 jer ono ukratko donosi pregled sadržaja cele knjige. Zatim predite na poglavlje 2, jer će vam koristiti da fino uobičište svoju poslovnu ideju. Ukoliko već imate jasnu ideju koja samo čeka da je ostvarite, poglavlja u drugom delu knjige pomoći će vam da vašu sjajnu ideju dalje oblikujete kroz još bolji poslovni plan. Poglavlja u trećem delu pomoći će vam da biznis plan napravite u skladu sa specifičnim potrebama svog posla. Ukratko, razmišljajte na sledeći način: najbolje je proći kroz celu knjigu, od korice do korice, ali možete se služiti indeksom da biste brzo pronašli one informacije koje su vam u određenom trenutku potrebne. Ako na kraju imate napisan poslovni plan, može se reći da sistem radi!